

بررسی مفهوم ماندگاری در فضای شهری بر مبنای اصل خوانایی

(مطالعه موردی: قدمگاه نیشابور)

موسی شاکری^۱

۱- استادیار گروه معماری دانشگاه بجنورد، M.Shakeri@ub.ac.ir

چکیده

مفهوم ماندگاری به پایداری تصویر ذهنی از یک مکان در طول زمان گفته می شود که در سه حوزه کالبدی، عملکردی و معنایی قابل تعریف است. البته به نظر می رسد تشکیل تصویر ذهنی ماندگار از یک فضا، کاملاً وابسته به مفهوم خوانایی در آن فضا است بطوریکه هر چه خوانایی فضا پررنگ تر شود یعنی ادراک افراد از فضا ساده تر و سریع تر انجام گیرد میزان ماندگاری ذهنی افزایش می یابد. از طرفی امروزه خوانایی فضاهای شهری از جمله عوامل ضروری جهت درک بهتر فضاها به نظر می رسد. با روند توسعه شهرها و تکثر فضاهای شهری، شناخت فضاها از یکدیگر و تمایز آن ها از هم در قبل از ورود به آن ها، اهمیت ویژه ای داشته و به درک ذهنی نظام یافته از شهر و محیط پیرامون کمک مؤثری می نماید. بدین ترتیب ناظر از این فضاها به عنوان نشانه های شاخص جهت حرکت در فضا بهره می گیرد و این تصاویر به مرور زمان در ذهن شخص به ثبات می رسد و تصویر ماندگاری از فضا شکل می گیرد. مجموعه این تصاویر می تواند در جهت هویت بخشی به شهر عمل نماید. در این مقاله از روش تحقیق قیاسی استفاده شده است. بدین صورت که ابتدا شاخص های اصل خوانایی از ادبیات موضوع استخراج شده و سپس با مطالعه موردی قدمگاه نیشابور به روش تحلیلی و استدلال منطقی، عوامل کالبدی مؤثر بر خوانایی فضا شناسایی شده است. نتایج تحقیق ضمن شناسایی ویژگی های کالبدی به وجود آورنده خوانایی فضا و تبیین رابطه مفهوم ماندگاری و خوانایی در فضای شهری، به این نکته تأکید می نماید که شاخصه های ماندگار در یک شهر می تواند کمک مؤثری در هویت بخشی فضا باشد.

اطلاعات مقاله

زمینه تخصصی مقاله:

مفهوم شناسی معماری و
شهرسازی

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

خوانایی، ماندگاری، تصویر
ذهنی، فضای شهری

پایگاه نمایه کننده:



پایگاه استادی علوم جهان اسلام

